

Moste- Polje

Izleti upokojencev

Društvo upokojencev Ljubljana — Polje je letos organiziralo že več izletov. Maja je čez 160 članov šlo v Novo Gorico. Ob tej priliki so si ogledali tudi Skalnico. Drugi izlet je bil v Kumrovec, kjer so si ogledali rojstno hišo maršala Tita, nazaj grede pa so se okopali in odpočili v Podčetrku. 16. julija je preko 120 članov šlo na izlet v Sevnico, kjer so se ves dan zabavali na širšem grajskem dvorišču pod stoletnimi drevesi. V začetku septembra so obiskali Reko, v prvih dneh oktobra pa bodo naredili izlet še v Goriška Brda.

Saturnužanke na Grintavcu

Planinsko društvo Saturnus sodi prav gotovo med najbolj delavne v naši občini. Izleti so množično obiskani. Ena najbolj pomembnih akcij pa je bila »80 Saturnužank na Grintavcu«, ki je bila organizirana v počastitev 80-letnice organiziranega planinstva na Slovenskem.

V društvu se vključuje vedno več občanov, ki niso člani kolektiva Saturnus.

Teol se spomladi seli

Tovarno pomožnih sredstev, sintetičnih pralnih surovin in jedilnih olj TEOL bodo spomladi prihodnjega leta preselili v Tovarniško ulico. Na sedanjem prostoru ob Zaloški cesti bo ostal samo del uprave in laboratoriji.

Tehnični direktor inž. Skofič je povedal, da je na novi lokaciji tehnologija dela popolnoma spremenjena. Zdravju škodljive žveplene kisline posledaj ne bodo več uporabljali. Bistveno se bodo zmanjšale tudi industrijske odplake in še te bodo odvajali v kanale s čistilnimi napravami.

Četrta v Sloveniji

Papirniški pihalni orkester iz Vevč s svojimi 45 aktivnimi člani zelo uspešno deluje. To nedvomno potrjuje tudi rezultat letošnjega tekmovanja pihalnih orkestrrov Slovenije, saj je orkester na izbirnem tekmovanju v Ribnici zasedel v svo-

ji skupini prvo mesto, po zbranih točkah pa si je v republiškem merilu »pripral« četrto mesto, medtem ko je v zaključnem delu tekmovanja v Portorožu prejel srebrno plaketo.

Njegova aktivnost ni omejena samo na Slovenijo, marveč sega tudi v zamejstvo. Uspešno je gostoval v Julijski krajini, v Avstriji in na Češkem. V Avstriji je letos gostoval že osmo leto zapored in je tam navezal dobre stike.

Za strokovno vodstvo orkestra skrbi dirigent Franc Grebenšek, organizacijsko pa ga vodi Nace Zajc.

Prihodnje leto bo v orkester lahko vključenih 12 mladih, ki se letos šolajo na moščanski glasbeni šoli.

Šiška

Informativni urad za mladino

Maja lani je v pisarnici Mladinskega centra Zgornja Šiška začel delati Informativni urad za mladino, katerega namen je, obveščati mlade o možnostih šolanja, zaposlitve, koristne izrabe prostega časa in pomagati pri osebnih problemih in motnjah v odnosih. V začetku sta dve socialni delavki dvakrat tedensko po tri ure sprejemali vse, ki so potrebovali pomoč, sedaj pa v uradu sodeluje tudi sociolog. V urad se je lani zateklo po pomoč 93 mladincev, največkrat pa so jih k socialni delavki ali k sociologu prignali osebni problemi. Prvi korak tega Informativnega urada, ki je prvi te vrste pri nas, so bili težki, ne nazadnje tudi zaradi nerazumevanja in indiferentnosti strokovnih služb in pa zaradi težav s prostori. Kljub temu pa struktura obiskovalcev in njihovo število kaže, da so mladi tak urad potrebovali in da bi kazalo to zamisel posnemati tudi drugod.

Novi vrtec v Šentvidu

Gradnjo novega vrtca v Šentvidu narekuje veliko število predšolskih otrok in izredna prostorska utesnenost sedanje centralne zgradbe, ki je bila le za silo adaptirana. Sedanji vzgojnovarstveni zavod »R. Dragar« zajema v varstvo 251 otrok, uprava vrtca pa je imela 1. junija letos še 296 neresenih vlog. Zato je predvideno, naj bi imel novozgrajeni vzgojnovarstveni objekt v Šentvidu prostora za 250 predšolskih otrok iz območja Šentvida, Guncelj, Pržana, Stanežičev in Malih Vižmarj.

Ko je človek star, potrebuje ljubezen

V Sloveniji je več kot 10% ljudi starejših od 65 let, torej smo v resnici »stara« narod. Zato ni slučajno, da so se naša socialistična zveza, Rdeči križ in vse institucije začele intenzivneje ukvarjati s problemi starih ljudi. Šiška je druga največja občina v Sloveniji (za Mariborom), vendar nismo med najstarejšimi — v Ljubljani je največ starega prebivalstva v občini Center. Kljub temu pa ima tudi naša občina veliko starih občanov, predvsem ob robu mesta, zato se moramo z vso resnostjo lotiti tega vprašanja. Treba je ugotoviti, kdo od ostarelih je potreben socialne pomoči. Potrebujemo ga, toda človek rabi predvsem ČLOVEKA. Boli me, če slišim, da nekje umre človek, ne da bi vedeli, kaj mu je bilo. Psihologi in sociologi velikokrat poudarjajo, kako pomembna in potrebna je otroku ljubezen in varnost, kako je lahko zaradi pomanjkanja človeške toplote prizadet. Kaj pa star človek? Ali on ne potrebuje tega? Tudi on mora imeti nekoga, ki ga ima rad. Potrebuje občutek varnosti, potrebuje pomoč, če se ne more več sam prebijati skozi življenje.

(Iz razprave s seminarja o varstvu ostarelih oseb, ki ga je organizirala SZDL Ljubljana Šiška.)

Ptički brez gnezda

V letu 1972 je šišenski Zavod za socialno delo obravnaval 26 novih primerov rejencev. Lani je bilo v naši občini 75 do 80 otrok, ki so jih sprejele družine mehkih src. Razveseljiv je podatek, da je med letom iz reje prišlo 22 otrok, od katerih se jih je 11 vrnilo k staršem, ker so si uredili stanovanjske pogoje, en otrok je bil posvojen, 6 rejencev se je po končanem šolanju zaposlilo, 4 primere pa so zaradi preselitve prevzeli drugi zavodi. Rejništvo je posebna oblika varstva otrok v primerih, če ti nimajo pogojev za vsestranski razvoj v svoji družini in ni možnosti za ustrezno spremembo družinskih okoliščin.

Stanovanja za strokovnjake

Skupščina občine je sprejela sklep o odobritvi sredstev za nakup 6 stanovanj za potrebe uprave skupščine. Nujno bi sicer potrebovali štiri stanovanja — za ekonomista, pravnika, davčnega inšpektorja in vodjo odmere, to je strokovnjake, ki bi jih občina sicer težko dobila. Ker pa je sklad za komunalno urejanje zemljišč v ta namen pripravljen kreditirati občini 1.000.000 dinarjev, so se odločili za nakup šestih stanovanj, saj so cene letos verjetno precej nižje kot bodo naslednje leto.

Vič- Rudnik

Komite o občinskem gospodarstvu

Komite OKZKS Ljubljana Vič-Rudnik je razpravljal o ekonomski situaciji v TOZD v občini. Komite je sklenil, naj samoupravni dejavniki posvetijo posebno pozornost gospo-

darskim povezovanjem v občini, novim investicijam in mednarodnim pogodbam glede na to, kako bodo nove investicije vplivale na zaposlenost in osebne dohodke. Komite je sklenil, da je treba paziti tudi na najnižje dohodke in jih poskušati tudi popraviti iz socialnih razlogov, pa čeprav bi bilo to v posameznih primerih v nasprotju s stabilizacijo. Veliko bolj kot doslej je treba tudi poudariti, da brez večje produktivnosti in racionalnejšega izkoriščanja notranjih rezerv ne bo pravih ekonomskih učinkov v stabilizaciji. Komunisti morajo biti tudi bolj pozorni do posameznih primerov kritike na račun nekaterih administrativnih ukrepov, za čemer običajno skušajo skriti notranje slabosti v posameznih delovnih organizacijah. V vse analize in pregledne stanja je treba v bodoče vključiti tudi podatke s področja splošne potrošnje oziroma stanja na področju negospodarskih organizacij. Komunisti pa morajo biti posebej pozorni tudi do prekinitev dela.

Osnutek za novi Karlovški most

Projektanti Ljubljanskega urbanističnega zavoda in Projekta za nizke gradnje so izdelali tri osnutke za gradnjo novega Karlovškega mostu.

Os novega mostu je pri vseh treh osnutkih povsem enaka, enaka je tudi os novega križišča Ceste za gradom s Privozom in os Orlove ulice z Dolenjsko cesto, kjer imamo drugo novo semaforizirano križišče za nov priključek Ižanske ceste na Dolenjsko cesto.

Do odločitve, kateri osnutek je najboljši, še ni prišlo. Znano pa je, da bi po videzu v prostoru še najmanj motila okolico izvedba po osnutku I., kjer imamo le tri metre visok nasip ali viadukt ter ca. 4 m poglobljeno železnico. Tej zamisli so načelno naklonjeni pri mestni skupščini. Svet za urbanizem in skupščina občine Center so se v načelu odločili za osnutek II., z enotnim visokim viaduktom. Viška občina se še ni opredelila. Koordinacijska komisija republike, mesta in občine Center ter občine Vič-Rudnik pa zagovarja osnutek III., ki je seveda najcenejši.

Od prvotno predvidenih stroškov v višini 50 do 60.000.000 je cena narasla na ca. 120.000.000. Če od tega zneska odbijemo Cesto za gradom, ki je sedaj ni treba graditi na novo, ostane še vedno 90 milijonov din, ki bi jih morali oskrbeti tako, da plača republika 50%, občini Center in Vič pa 50%.

Republiška skupnost za ceste ima v svojem finančnem programu za leto 1974 predvideno vsoto 17.500.000 din in bo začela marca prihodnjega leta z gradnjo, če bosta občini Center in Vič pripravili enak znesek.

Vsi osnutki močno ogrožajo tamkajšnje osnovno šolo, zato s študijami nadaljujejo.

Rakitna (do nadaljnega) zaprta

Direktor Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana dr. Mis pravi, da je Rakitna sicer izredno zanimiva točka za izletniški turizem, vendar je vprašanje sanitarne ureditve postalo tako pereče, da z njenimi perspektivami do nadaljnega ne bo nič. Dr. Mis pravi, da bo strokovno povsem utemeljeno, če sanitarna inšpekcija ne bi izdajala prav nobenega soglasja k odločbam o lokaciji, dokler ne bo Rakitna komunalno urejena, saj ni več

mogoče dopuščati vedno večjega onesnaževanja okolja.

Z napeljavo vodovoda bodo lastniki vikendov in tudi prebivalci Rakitne verjetno uredili večino stranišč na izplakovanje. To pomeni brez ustrezne kanalizacije lahko hudo nevarnost za različne epidemije. Dr. Mis trdi, da so izkušnje pokazale, da »vodotesne« septične jame (greznice) niso praktično nikdar vodotesne. Dosedanje greznice na Rakitni tudi niso dostopne za cisterne, s katerimi bi jih praznili. Ko lastnik take greznice ugotovi, da bi moral jamo prazniti, jo prebije in fekalije se prosto zlivajo v zemljo in podtalnico. Kaj to na kraškem terenu pomeni, je jasno. Kužne klice se nekontrolirano širijo po neznanih podzemskih vodnih tokovih. Nekega dne se lahko zgodi, da bodo okuženi izvirci v Podpeču in v drugih nižje ležečih krajih, da o Rakitniškem jezeru sploh ne govorimo.

Direktor Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana meni, naj bi se povezali krajevna skupnost, skupščina občine in konzorcij lastnikov hiš ter komunalno opremili zemljišče, hkrati z učinkovitim sistemom za odstranjevanje hišnih odpadkov.

Seveda ni treba posebej komentirati, kakšna finančna obremenitev bi to bila, in kdo razen lastnikov hiš in vikendov bi bil še zainteresiran za tako drago investicijo.

Bošarski klub Dolomiti

V Dolomitih že dalj časa deluje boksarski klub, ki je bil uradno registriran 26. marca 1973. Na pobudo mladinskega aktiva Brdo-Vrhovci ga je ustanovila skupina bivših aktivnih boksarjev na čelu z večkratnim slovenskim prvakom Romanom Hirschem, ki je prevzel mesto trenerja. Med mladimi je klub že v kratkem času vzbudil veliko zanimanje. Člani kluba so že nekajkrat nastopili z uspehom. Pojavili so se že talenti, o katerih bomo še slišali ne samo v republiškem, temveč tudi v zveznem merilu.

Moderna fermentacijska proizvodnja

Že več let stoji blizu Iga solidno grajena, opuščena neizkoriščena opekarna, ki bi bila sposobna prevzeti marsikatero gospodarsko dejavnost. Skupina strokovnjakov, sodelavcev biroja »Novum«, ki ima svoj sedež na viški občini, je predlagala, naj bi v tem objektu razvili nove tehnologije s področja fermentacije, ki v gospodarstvu dobiva vse večji pomen.

Predstavniki viške komune vsestransko podpirajo pobudo biroja »Novum«, ki že nekaj mesecev pripravlja prvo fazo koriščenja opuščene opekarne v okrilju novega Centra za industrijsko mikrobiologijo. Prve naloge, ki bi jih reševal Center, bi bile razvoj postopkov za proizvodnjo peletinoze in maltoze ter postopek za proizvodnjo dietalnega kisa. Peletinoza se uporablja predvsem v proizvodnji sadnih sokov in v vinarstvu. Maltoza je encim, ki se ga v vedno večji meri uporablja v živilski industriji in tudi v drugih gospodarskih panogah. Dietalni kis je vedno bolj iskan ne le kot začimba, temveč tudi kot zdravilna in osvežujoča pijača, dodatek v kopelih, za osveževanje in proti utrujenosti. Uporablja se tudi v kozmetiki za nego kože.

Dela za usposabljanje Centra bi trajala manj kot leto dni.

S KOZJANSKEGA: pogovor s političnimi delavci